

METODIKA POSUZOVÁNÍ RIZIK

Metodika posuzování rizik obsahuje identifikace rizik, analýzy rizik a hodnocení rizik.

Navržená analýza rizik je kombinací kvalitativní a kvantitativní analýzy rizik. Tato metodika je uplatnitelná pro analýzu rizik procesů (činností) nebo definovaných aktiv (objektů). Její princip spočívá v definování systému (objektu) nebo procesu, který bude předmětem analýzy rizik. Tento objekt představuje aktiva FEL, které lze vyjádřit jak ve finančních hodnotách na základě vlastního ocenění nebo údajů převzatých z účetnictví.

Jestliže jsou definovány objekty, potom lze na těchto objektech definovat činnosti (procesy), při kterých může vzniknout riziko. Pro každý proces lze tedy určit jedno nebo více rizik a míru rizika lze vyjádřit pomocí definovaného rizikového faktoru.

Rizika jsou zaznamenány do **registru rizik** – v následující struktuře:

- Kód rizika – kódové označení rizika, které slouží pro pozdější identifikaci a odkazování se na riziko,
- Činnost (proces) - popis vlastní činnosti, která je vykonávána na definovaném objektu, nebo aktiva (objektu),
- Riziko - identifikace nebezpečí (zdroj rizika) - slovním popis rizika nebo zdroje rizika,
- Ohodnocení rizika – je částí hodnocení rizik a určuje míru rizika. Ohodnocení rizika se skládá ze tří údajů:
 - o následek (N),
 - o pravděpodobnost (Pst) a
 - o rizikový faktor (RF).
- Současná opatření – opatření (aktivita), které byla provedena (hotova) a výsledek ovlivňuje ohodnocení rizika,
- Současný způsob řízení – aktuální způsob řízení rizika, činnosti, které se aktuálně dějí (provádějí), nejsou ukončené, nebo by se mohla dít ve zvýšené intenzitě, pokud by riziko nastalo,
- Ošetření rizik Ano/Ne – informace, zda bude riziko zahrnuté v plánu ošetření rizik.

Následek (N) vyjadřuje číselně „sílu“ rizika podle jeho následku (viz následující tabulka). Závažnost rizika je druhou mocninou úrovně rizika.

Úroveň rizika	Následek	Charakteristika	Popis závažnosti rizika – typické atributy
1	2	Nevýznamné	Nevýznamné porušení pracovních postupů uvnitř organizace s možností okamžité nápravy s nulovou finanční ztrátou.
2	4	Malé	Minimální finanční ztráty, přerušení práce na dobu menší než 8 hodin s možností okamžité nápravy.
3	8	Střední	Finanční ztráty do 5% ze smluvní ceny zakázky nebo projektu objednávky, přerušení práce na dobu menší než 24 hodin a dodatečné náklady na uvedení laboratoří do provozu, porušení legislativních povinností, bezpečnosti práce, sankce, pokuty a penále, nezpůsobilé náklady pod 10 000 Kč.
4	16	Velké	Zastavení práce od 2 do 30 pracovních dní, finanční ztráty od 10% do 50% z celkového objemu plánovaného výnosu ze zakázky (projektu), poškození dobrého jména, úbytek zákazníků o 25%, sankce, pokuty a penále, nezpůsobilé

			náklady nad 10 000 Kč.
5	32	Katastrofální	Neplánované zastavení prací na dobu delší než 30 dní, enormní finanční ztráty nad 50 %, z celkového objemu plánovaného výnosu ze zakázky, úbytek zákazníků o 50%, sankce, pokuty a penále, nezpůsobilé náklady nad 100 000 Kč, nesplnění závazných monitorovacích indikátorů.

Pravděpodobnost (Pst) je pravděpodobnost výskytu rizika a vychází především ze zkušenosti praxe podle pravděpodobnosti výskytu daného rizika. Ke každému stupni pravděpodobnosti je přiřazena váha, která je zaznamenána v tabulce analýzy rizik. Pravděpodobnost rizika lze vyjádřit v těchto kategoriích:

Pst	Popis pravděpodobnosti výskytu rizika
1	Prakticky nemožný výskyt
5	Není běžné, ale může nastat za zvláštních okolností
10	Možný výskyt
15	Častý výskyt
20	Příliš častý, stále se opakující výskyt

Rizikový faktor (RF) je výsledná míra rizika a je určen výpočtem jako součin následku (N) a pravděpodobnosti (Pst). Na základě rizikového faktoru je možné určit **rizikovou skupinu** jako výsledek celé části posuzování rizik. Výše rizikového faktoru je určující pro rozhodování zda dané riziko ošetřit či nikoliv. Riziková skupina je určena podle výše rizikového faktoru:

Riziková skupina	Rizikový faktor	Popis	Plán ošetření rizik
1	méně než 20	běžné riziko, doporučuje se dodržování běžných postupů a standardů v oblasti.	Ne
2	21 – 240	zvýšená úroveň rizika, doporučuje se průběžné sledování rizika a případné zavedení operativních technických nebo organizačních opatření.	Ne
3	více než 241	velmi vysoká úroveň rizika, doporučuje se přijmout technické a organizační opatření k eliminaci rizik.	Ano

Plán ošetření rizik obsahuje seznam navržených a realizovaných opatření k rizikům v nejvyšší rizikové skupině – 3 – v následující struktuře:

- Kód rizika – kódové označení rizika z registru rizik,
- Navržené opatření – označení skupiny opatření ke snížení rizika,
- Navrhovaný způsob realizace (popis) – specifikace aktivity ve skupině opatření,
- Odpovědná osoba – navržená / odpovědná osoba za realizaci,
- Termín realizace – navržený termín realizace,
- Finanční požadavky – odhad finančních nákladů (pokud je nutné),
- Schváleno k realizaci Ano / Ne – výsledek rozhodnutí děkana o realizaci navrženého opatření,
- Skutečný termín realizace – v případě realizace je uveden skutečný termín realizace, obvykle odpovídá navrženému termínu realizace.